

VSAKODNEVNI UTRIP LJUBLJANSKEGA POKLICNEGA NOGOMETA Z DRUGE PLATI

Tovarištvo in delo – ključ do uspeha

Pravijo, da je nogomet najpomembnejša postranska stvar na svetu. Bo že držalo. Vse povsod se govori le o tem našem žogobrcu. No, do včera za Ljubljano vsega tega ne bi mogli povsem trditi. Danes je pesem povsem drugačna. Kaj se to dogaja z »nogometno« Ljubljano?

Telefon na Cankarjevi ulici, kjer je uprava nogometnega kluba Olimpija, neprestano zvonijo. Mnogo klicev je. Oglašajo se strokovnjaki, trenerji naših doslej najuspešnejših klubov in čestitajo. Kličejo brezštevili gledalci in ljubitelji nogometa in čestitajo. Doslej so bili v klubu vselej bolj vajeni grajanj in negodovanja ob takšnih klicih. Letos poje telefon drugače.

Ob letošnji tekmi s Crveno zvezdo je Viator prvič v zgodovini ljubljanskega mestnega prometa poslal na pot avtobuse, ki so vozili le do Centralnega stadiona za Bežigradom! Ljubljano je zajela nogometna mrzlica!!

● Skrivnost, ki je ni

V čem je skrivnost letošnjega Olimpijinega uspeha? To je uganka za mnoge strokovnjake. Novi trener ljubljanskega prvotigaša mirno odgovarja: »V homogenem kolektivu in prizadevnem delu! Vsakdo mora vselej dati na igrišču, tako na tekmi kakor tudi na treningih, vse od sebe. Za klub, za tovariše, morajo, če je potrebno, v vsakem posamezniku izgoreti zadnji atomi moči. Če se je nekdo odločil, da bo del svojega življenja posvetil nogometu in bo od njega tudi živel, si mora ta kruh pošteno zaslužiti z delom.«

Tako je pripovedoval pred slačilnicami na stadionu trener, ki mu vsi pripisujejo največji zaslug za fantastičen štart v prvenstvu.

Slačilnica je kaj čeden prostor. Vse povsod dresi, hlačke, nogometni čevlji... Vestna gospodinja si kaj težko zamisli takšen nered v svojem stanovanju. Toda tu druge rešitve pravzaprav ni. Ob dveh treningih na dan se iz dneva do dneva dresi ne uspejo posušiti. Vonj po potu, kremi za čevlje, masažni masti... Vse to je del poklicnega nogometa.

Zunaj sneži. Igralci so prišli skoraj uro pred pričetkom treninga. Počasi se pripravljajo. Ogrevajo si mišice. Vsak trenutek kdo vstopi v majhen prostor. Ko se vrata odpro, človek šele občuti, kako peklensko mraz je zunaj.

Pisana paleta narodov in narodnosti se prepleta v tem

majhnem kolektivu. Mnogo je različnih pogledov na svet in življenje, veliko različnih želja in ciljev. Če človek to družično pogleda podrobneje, bi ugotovil, da sta jim skupni samo dve stvari – ljubezen do nogometa in denar od nogometa.

Pa vendar je v resnici tudi drugače...

»Poglejte, igral sem v Franciji in tedaj sem okusil vso grenkobo nogometnega kruha. Res je bel, a vendar ne vselej tudi slasten! Bilo je dovolj tudi domotožja. Bilo... Ne, nisem bil nezadovoljen. Toda vrnil sem se v klub, iz katerega sem odšel v svet. Nič ni čudno, če se igralci razumemo med seboj. Vemo, da lahko le složni dosežemo, kar si želimo. Vselej smo želeli igrati za gledalce, ne zgolj za točke. Vedno nam je tekla voda v grlo, zato tega nismo mogli pokazati. Letos je drugače. Imamo dovolj zaupanja vase, v svoje moči in znanje. In zato je kaj malo pomembno, kdo je prišel od kje in kaj je. V nogometu, stvari, ki nas najbolj družijo, smo si enotni v željah. To je najpomembnejše. Zato je tudi uspeh tu...«

Povsem tam nekje v kotu se mirno pripravljajo drugi vratar Sabahudin Vugdalić. »Res je to, kar pravi naš kapetan. Vili Ameršek je doživel na nogometnem igrišču mnogo in zato mu tudi zaupamo. Med nami ni razlik. Jaz sem Musliman. In kaj potem. Ti Janez si »Janez«, pa kaj potem. Skupaj igrava nogomet, skupaj živiva v nekem kolektivu, skupaj potujeva s tekme na tekmo, skupaj sva vesela in žalostna po tekmah. Odvisna sva eden od drugega. Mar sva lahko kaj drugega kot prijatelja?«

Janez Voljč, kakor da je bil izzvan na razgovor, z eno roko objame novega vratarja Ivana Budinčevića, ki sicer ni Dalmatinec, čez ramo in mu malce v šali de: »Ajde, sad ti meni, Ivane, lipo izčakulaj: dal je tebi teško bez mora, riba, bonace, bez Poljuda i onog navijanja: ,bili, bili'...«

● Domotožje ni nepremagljivo

»Ajd, ne zezaj me! Ča mi ne

bi bilo teško? Ti nećeš nikad shvatiti, kad čovik živi malo vrimena uz more, tada mu je najlipša pitura plava. Plavo more, plavo nebo, plave ribe. Sve ti je tamo u nas plavo...«

»Sem 'Ajduka!« ga prekine Vukašin Višnjevac.

Ivan pripombe kakor da ne bi slišal, s prsti si gre skozi redko brado in nadaljuje: »Priznam, da me vleče domov v Subotico. Vsak človek, ki zapusti dom, ima domotožje. Kdor pravi, da mu je vseeno, laže ali pa je iz kamna! Pa vendar tu ste me tako lepo sprejeli, da se na Subotico spomnim le tedaj, ko sem sam. Ne vem, kako bi bilo, če se med seboj ne bi tako dobro razumeli.«

Vukašin Višnjevac – mož, ki je popeljal Olimpijo na novo pot.

Svetlolasi Darko Domadenik, ob vrsti mladih, ki jih trener Višnjevac pogumno pošilja v prvotigaške obračune, najprej pogleda malce postrani, nato pa, ko ga Zdenek Iskra vzpodbudi k besedi, le spregovori:

»Ja, fantje, sej smo res en homogen kolektiv!« in pri tem z nasmehom meri na Partljičeve »Ščuke«.

»Včasih se tudi sporečemo, spričkamo. Saj veste, tudi najboljši prijatelji, ki si jih izbiramo sami, nimajo vedno enakih pogledov. Največkrat pride do manjših prepričkov ob razgovorih o slabostih posameznika v igri, njegovih napakah na tekmi. Drobni in ne zlonamerni besedni dvoboji so to. So, fantje, ne gre jih tajiti, saj nam v nasprotnem primeru ljudje še verjeli ne bodo!«

»Poglej ga poglej! Ta fant je pa res pogumen!« s smehom pristavi Tone Rožič.

Mihajlo Petrović pa: »Svašta mali napriča, a ostade živ!«

● Vsakdo pozna svoje dolžnosti

Privatnega življenja imajo nogometaši bore malo. Njihov delavnik je razpet na dopoldanski in popoldanski trening, na sobotna pričakovanja tekem in potovanja in na nedeljske tekme. Edini prosti dan je ponedeljek, pa še tedaj je moč vse po vrsti dobiti v klubskih prostorih.

»Mnogi me sprašujejo, zakaj podobnega tovarištva v klubu ni bilo tudi poprej,« pravi Predrag Tomić. »Toda bilo je, le sproščenejšega ozračja ni bilo. Vselej smo se borili na repu lestvice za obstanek. Psihično smo bili napeeti, nismo več verjeli vase. Vsakdo je vselej v sebi iskal grešnega kozla in ni več ver-

OLIMPIJA

V nogometnem klubu Olimpija je 21 pogodbeno vezanih igralcev. To so: Ivan Budinčević (rojen: 27. januarja 1955), Zvone Terčič (27. julija 1955), Dragoljub Ljiljak (3. februarja 1955), Zdenko Iskra (8. januarja 1953), Rade Vujnović (2. septembra 1957), Tone Rožič (31. januarja 1952), Branko Šarenac (25. julija 1956), Sabahudin Vugdalić (16. januarja 1953), Peter Ameršek (25. avgusta 1955), Branko Bošnjak (11. oktobra 1955), Mirsad Sejdić (21. avgusta 1953), Vili Ameršek (16. junija 1948), Ivan (Janez) Voljč (11. novembra 1957), Predrag Tomić (20. avgusta 1953), Jasmin Hajduk (13. marca 1950), Darko Domadenik (20. decembra 1958), Igor Maver (6. maja 1959), Mihajlo Petrović (18. oktobra 1957), Robert Voljč (17. aprila 1959), Razim Hasanbašić (24. novembra 1961), Ljubiša Dalanović (6. februarja 1953).

Trenerja: Vukašin Višnjevac in Franjo Frančeskin, predsednik kluba: inž. Ivan Zidar, vršilec dolžnosti direktorja kluba: Roland Vodusek.

jel, kaj vse je njegov sotovariš sposoben storiti na igrišču. Bili smo zbegani.«

»Pa ne le-to,« povzame Branko Bošnjak. »Tudi gledalci so nam obrnili hrbet. Klub so pestile finančne težave. Nogometasem ni šlo. Le kako bi bili sproščeni.«

Mihajlo Petrović, kakor da ga razgovor doslej ni najbolj zanimal, se sedaj hitro vključuje v razgovor: »Kaj sedaj pogrevate stare stvari. Saj ste kot branjevke! Gledalci so se vrnili na stadion. Nam gre. Ne igramo vselej briljantno, toda trudimo se. Sedaj verjamemo v lastne moči, verjamemo v gladalce. Zavedamo se svojega dolga! S pravilniki smo opredelili naše dolžnosti in obveze ter pravice. V teh pravilnikih je ujeto naše življenje, saj smo dosegli zavidljivo sožitje med igralci, strokovnjaki in upravo kluba. To pa je za nas najpomembnejše..., najpomembnejše...«

»Res, to je najvažnejše. Sedaj vsakdo natanko ve, kakšne so njegove dolžnosti in pravice v življenju kluba. Ve tudi, kaj ga čaka ob neizpolnjevanju dolžnosti. Nihče v klubu ne more živeti na račun drugega. Vsakdo mora prispevati svoj delež,« je Petrovićevo razmišljanje nadaljeval Peter Ameršek.

● Pogoji za uspeh

je vselej delo!

»Ko pri nas razpravljajo o profesionalizmu, nam na vsakem koraku »pokade« pod nos, češ da preveč zaslužijo nogometaši za 90 minut tekanja na teden po igrišču. Primerjajo nas z delavci v združenem delu in nas obravnavajo skoraj kot izmeček družbe. Toda tudi nogometaši so del te družbe! Del svoje mladosti in življenja so posvetili nogometu. In življenja si oblikujejo z nogometnim dinarjem. Tak nogomet je ta družba pač izbrala. Toda naše življenje ni odvisno le od 90 minut tekanja na tekmi. To je le »finalni izdelek« našega dela, vsakodnevnega treninga. Tega pa mnogi, ki nam očitajo denar, nočejo videti.« Franjo Frančeskin, Višnjevčev pomočnik je kar malce ogorčen. In v mnogočem ima prav.

»Ej, Franjo, nemoj se preveč razljutiti. Teško nama onda sad na treningu!« ga zbode Mirsad Sejdić.

● Krivi tudi sami

»Nogometaši so si zaradi takšnih pogledov družbe na

nogomet v mnogočem tudi sami krivi,« nadaljuje razmišljanje Vukašin Višnjevac. »Naš, jugoslovanski nogomet, se je v zadnjem času vse preveč podredil taktiziranju. Vsakdo samo gleda, kje bo iztržil kakšno točko. Premalo je igre za gledalce. Mi ne igramo nogometa samo zaradi sebe, marveč v prvi vrsti za gledalce. Ta družba daje preveč denarja za nogomet, da bi se nas trideset v svojo zabavo podilo po igrišču. Za denar, ki ga za nogomet prispeva delavec, je upravičen gledati dober nogomet in ne izživljanje peščice ljudi na igrišču.«

Mar za Vukašina Višnjevca ne trde povsem upravičeno, da je eden redkih ljudi, ki v svojem delu ve natanko, kaj želi doseči?!

● Slačilnica – zakladnice

Sklepne priprave za trening gredo h koncu. Prvi igralci so že na igrišču. Višnjevac in Frančeskin še enkrat preletita program dela. Zunaj je mraz in sneži.

Po treningu, ko po licu in telesu polze potne srage, ko s premočenih las kaplja znoj in stopljena snežnica, je ponovno živahno. Kmalu postane zatohlo v majhnem prostoru. Torek je, a vsi mislijo že na nedeljo. Tako iz tedna v teden. Iz pregetih teles puhti. Kmalu zadisi po šamponih in milu. Malce kasneje se že zaslisi brnenje prvega sušilca za lase. Tako dvakrat na dan!

Počasi se razhajajo. Le za nekaj ur se »zelena družina« razdvoji. V slačilnici ostane obilica pare in zatohel vonj prepotenih dresov in trenirk.

IZTKO LIPOVŠEK

DOGOVORI

Gradišče 10, p. p. 191 – Telefon 28-257 in 28-258 – Izhaja štirinajstredno – Naklada 16.500 izvodov

Izdajateljski svet:

Lojze Cepuš – predsednik, člani: Jana Taškar, Dane Robjida, Ivo Bogataj, Pavle Pensa, Karel Destovnik, Franc Boštjančič, Ida Rebolj, Dušan Trovovšek

Ureja uredniški odbor:

Robert Blaha, Ivo Bogataj, Zvezdana Kompara, Cveto Pavlin, Anka Strukelj, Jana Taškar, Brane Žugelj, Jože Sager (odgovorni urednik), Lučka Špat (sekretarka uredniškega odbora), Matija Čož (tehnični urednik).

Pri urejanju je sodeloval novinar Iztok Lipovšek.

Rokopisov ne vračamo. Tisk: CGP »Delo«, Likozarjeva 1

Sonce in pripeka, dež in blato, sneg in mraz – vselej imajo nogometaši trening.

Foto: IGOR LAPAJNE